

Motion till riksdagen 2017/18:2681

av Åsa Westlund m.fl. (S)

Hbt i hela världen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett nordiskt samarbete i hbt-frågor och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en ändring av regelverket för diskriminering på EU-nivå och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ändringar av regelverket vad gäller rörlighet för samkönade par inom EU och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om åtgärder mot de medlemmar i EU som inte respekterar hbt-personers mänskliga rättigheter och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett hbt-perspektiv i utvecklingssamarbetet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den socialdemokratiska visionen har som utgångspunkt att samhället är en demokrati som står upp för mänskliga rättigheter. Statens uppgift bör vara att säkerställa allas lika möjligheter och inflytande att påverka sin livssituation på jämlika villkor. I den här motionen lyfter vi fram homosexuellas, bisexuellas och transpersoners speciella livsvillkor i ett internationellt perspektiv.

Vi vet att diskriminering och ojämlik behandling inte försvinner av sig själv. Vi vet att en lagstiftning som behandlar människor olika sänder signaler till medborgarna att det är acceptabelt eller till och med rätt och riktigt att värdera människor olika.

Vi vet att för utsatta grupper krävs det att man skapar vissa skyddande lagar då utsattheten är så total.

Därför väljer vi att lägga fram dessa förslag. Vi lägger fram dem för att få till stånd de förändringar som vi vet krävs för att nå fram till ett samhälle där människors sexuella läggning eller upplevda könstillhörighet samt val av könsuttryck inte ska kunna ses som

en belastning eller något onormalt utan något som berikar samhället och ökar dess mångfald.

Som socialdemokrater måste vi finna verktyg att se helheten i det vi gör. Vi är en del av en allmän globaliserad värld. Då räcker det inte att bara förändra på hemmaplan. Vi måste arbeta mot kränkningar av mänskliga rättigheter var de än uppträder. Inte minst gäller detta när hbt-personer utsätts för våld eller andra brott eller kränkningar.

Världen och världssamfundet

Situationen är mycket svår för hbt-personer i många av världens länder. Homosexuella relationer är förbjudna i drygt 70 länder och i tiotalet av dessa kan dödsstraff utdömas. Det är dock inte bara den formella lagstiftningen som har betydelse för situationen för hbt-personer. Human Rights Watch (HRW) publicerade 2016 en rapport om situationen i Irak. Där framkommer med all önskvärd tydlighet att det irakiska samhället – oavsett lagstiftningens utformning – inte förmår skydda hbt-personer mot ett systematiskt och grymt mördande av enskilda hbt-personer, mord som utförs av olika religiösa grupper.

Av HRW:s rapport framgår att flera hundra hbt-personer har torterats och mördats under de senaste månaderna; de lemlästade kropparna slängs på närmaste sophög.

Övergreppen mot hbt-personer i Iran är väl kända sedan tidigare men också i länder som Nigeria och Uganda sker en aktiv förföljelse av hbt-personer. Hedersrelaterat våld förekommer i flera länder i Mellanöstern medan situationen i andra länder, som exempelvis Bangladesh och Burundi, är mycket svår för många hbt-personer.

Ryssland har nyligen skärpt sina antihomologar och från republiken Tjetjenien har vi hört skrämmande rapporter kring förföljelse, tortyr och mord av homosexuella män och deras familjer.

I USA har situationen för transpersoner försämrats, både i offentligheten och när rättigheter inskränkts.

FN kan givetvis spela en viktig roll när det gäller att försvara hbt-personers mänskliga rättigheter, men då det bland organisationens medlemsstater finns många som själva bedriver en aktiv förföljelse av hbt-personer har det visat sig vara svårt att få FN att agera kraftfullt. Visserligen gjorde 66 medlemsstater i generalförsamlingen förra året ett uttalande till stöd för hbt-personer men det är fortfarande lång väg kvar till att man kan få en majoritet för resolutioner som kräver att medlemsstaterna avskaffar all form av diskriminering. Sverige måste också påverka FN:s olika organ att i sin verksamhet inkludera direkta insatser till förmån för hbt-personer.

Mot den realpolitiska verkligheten är det viktigt att Sverige använder sig av de praktiska möjligheter som finns inom ramen för det svenska utvecklingssamarbetet med olika länder. Sida spelar här en viktig roll men har hittills, trots goda ambitioner i en handlingsplan, i praktiken visat sig vara passiva när det gäller att lyfta hbt-frågorna i utvecklingssamarbetet.

Ett viktigt steg är därför att lyfta hbt-personers mänskliga rättigheter i den dialog som förs med länder där hbt-personer utgör en utsatt grupp. I dessa sammanhang är det inte fruktbart att hänvisa till mänskliga rättigheter i allmänhet, utan respekten för hbt-personer och staters skyldigheter att tillgodose dessa måste lyftas explicit för att få genomslag. Vad gäller svenskt utvecklingssamarbete måste hbt-personers mänskliga rättigheter och deras möjligheter att påverka sin livssituation stärkas kraftigt, dels genom konkreta insatser, dels genom en tydlig dialog från svensk sida. En ny

handlingsplan för hbt-personers plats inom svenskt utvecklingssamarbete med en rejäl ambitionshöjning måste tas fram och antas av regeringen.

Sverige strävar efter att utöka det handelspolitiska utbytet med fler länder, och bland dessa återfinns flera som bedriver en aktiv förföljelse av hbt-personer (exempelvis Irak och Saudiarabien). Officiellt heter det att Sverige på så sätt kan påverka dessa stater att förändra sin inställning till hbt-personer. Konkret görs dock inget, eller väldigt litet, för att dessa handelspolitiskt viktiga länder ska förmås respektera hbt-personers mänskliga rättigheter. Detta är inte acceptabelt och här måste Sverige mer konkret arbeta för att använda sitt inflytande inom det handelspolitiska området.

Åsa Westlund (S)

Caroline Helmersson Olsson (S)

Hans Ekström (S)

Hillevi Larsson (S)

Roza Güclü Hedin (S)

Teres Lindberg (S)

Hannah Bergstedt (S)

Helén Pettersson i Umeå (S)

Lawen Redar (S)

Sara Karlsson (S)

Eva-Lena Jansson (S)